สุนทรพจน์

ในงานเลี้ยงอาหารค่ำ ประจำปี ของสมาคมธนาคารไทย 8 กุมภาพันธ์ 2504 ¹

ท่านผู้เป็นประธาน ท่านสุภาพสตรี และสุภาพบุรุษ ผู้มีเกียรติ

อีกวาระหนึ่ง ผมได้รับมอบหมายให้พูดแทนบรรดาแขกในการเลี้ยง อาหารค่ำวันนี้ เพื่อขอบคุณสมาคมธนาคารไทยที่ได้มีไมตรีจิตเชิญพวกเรามา ในงานประจำปีของสมาคม ได้พบปะสนทนากับนายธนาคารและท่านผู้มีเกียรติ อื่นๆ และได้รับประทานอาหารและเครื่องดื่มรสโอซะอันเป็นสิ่งที่เราจะหาได้ โดยมิง่ายนัก ถ้าเราไม่ร่วมชุมนุมสังคมกับท่านผู้ที่มีรสนิยมสูงเช่นบรรดานาย ธนาคารไทย

ผมใคร่ถือโอกาสนี้เป็นโอกาสที่ผมจะโอ้อวดตนสักเล็กน้อย ที่ขอ อนุญาตโอ้อวดตนนั้น ก็เพราะคงจะมีน้อยคนนักที่สามารถอ้างตนได้ว่า เป็น ผู้ที่นำเงินให้แก่นายธนาคารพาณิชย์กู้ แทนที่จะขอกู้จากนายธนาคาร เมื่อผม ได้รับพระบรมราชโองการแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะรัฐมนตรีให้เป็นนาย ธนาคารกลาง ก็เท่ากับได้โปรดเกล้า ฯ ให้อยู่ในตำแหน่งที่นำเงินออกให้นาย ธนาคารกู้ได้ ในปี 2503 อาศัยความสุขุมคัมภีรภาพในนโยบายการคลังและการ งบประมาณ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้สามารถนำเงินออกให้ธนาคารพาณิชย์ ต่างๆ ใช้เพิ่มขึ้นถึงประมาณสองพันล้านบาท รวมทั้งที่กระทำผ่านทุนรักษา ระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศด้วย การนำเงินออกดั่งกล่าว เพื่อประโยชน์แก่การผลิต การค้า และเศรษฐกิจทั่วไปของประชากร ธนาคาร แห่งประเทศไทยได้กระทำเป็น 3 วิธี คือให้ธนาคารพาณิชย์กู้โดยมีพันธบัตร

¹ นายบรรเจิด ชลวิจารณ์ ดำรงตำแหน่งประธานสมาคมธนาคารไทย ระหว่างปี 2504-2507

รัฐบาลเป็นประกันวิธีหนึ่ง โดยรับช่วงซื้อลดตั๋วเงินสำหรับสินค้าขาออกวิธีหนึ่ง ²¹ กับแลกเปลี่ยนเงินบาทกับเงินตราต่างประเทศจากธนาคารพาณิชย์ ผ่านทุน รักษาระดับ ฯ อีกวิธีหนึ่ง จำนวนสองพันล้านบาทนี้เป็นจำนวนสูงกว่าปีใดๆ ที่เราเคยปล่อยมา อัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินที่ให้กู้ก็เพียงร้อยละแปดต่อปี อัตราดอกเบี้ยสำหรับตั๋วเงินก็เพียงร้อยละห้า เป็นที่หวังได้ว่าการกระทำของ ธนาคารแห่งประเทศไทยนี้จะได้มีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจของชาติเราดีขึ้นดั่งที่ เห็นปรากฎอยู่

นโยบายการให้ธนาคารพาณิชย์กู้เงินได้จากธนาคารดั่งกล่าวนี้ธนาคาร แห่งประเทศไทยหวังว่าจะดำเนินต่อไปอีก และจะขยายให้กว้างขวางขึ้นในปี ต่อๆ ไป แต่ต้องอาศัยเหตุแวดล้อมหลายประการ ที่สำคัญที่สุดก็คือ ต้องให้การ คลังและการงบประมาณดำเนินไปโดยดี และการบริหารเศรษฐกิจเป็นไปโดย เที่ยงธรรม สุจริต และต้องด้วยหลักวิชา

เรื่องที่ผมจะโอ้อวดได้ในการดำเนินกิจการของธนาคารแห่งประเทศไทย เท่าที่สัมพันธ์กับธนาคารพาณิชย์ จะมีแต่เรื่องการปล่อยเงินร่วมมือกับธนาคาร พาณิชย์เรื่องเดียวก็หามิได้ ยังมีอีกมาก เช่น การผ่อนคลายในระเบียบวิธีการ ควบคุมแลกเปลี่ยนเงิน การแก้ไขอุปสรรคในการโอนเงินระหว่างหัวเมือง การ ร่างพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ขึ้นใหม่ การหารือเป็นประจำระหว่าง ธนาคารพาณิชย์กับธนาคารกลาง ขอเรียนแต่เพียงว่า สิ่งใดดีและชอบและ เป็นประโยชน์แก่ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทยก็จะดำเนินต่อไปให้ ก้าวหน้าเสมค

ประเทศไทยของเราขณะนี้อยู่ในระยะต้นแห่งการดำเนินแผ่นพัฒนาการ เศรษฐกิจแต่ละก้าวที่จะดำเนินไปข้างหน้า เต็มไปด้วยความไม่แน่นอน³¹ หาก ก้าวดีก็มั่น ก็จะเป็นคุณอนันต์ หากตรงกันข้าม ก้าวพลาด จะเป็นโทษมหันต์

^{2]} ระเบียบการรับช่วงซื้อลดตัวสินค้าออกเริ่มใช้บังคับตั้งแต่ปลายปี 2501 เป็นต้นมา

³ ประเทศไทยเริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติตั้งแต่ปึงบประมาณ 2504 เป็นต้นมา รายจ่ายของรัฐตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1 มุ่งไปทางด้านการลงทุนในการคมนาคมและการขนส่ง

อุปมาเหมือนสตรีสาวพรหมจรรย์จะขึ้นสู่หอวิวาหมงคล ย่อมต้องมีความ สะทกสะท้าน แต่ก็ต้องมุ่งจะกระทำแต่สิ่งที่ดีสิ่งที่มงคลเสียแต่ในชั้นต้นเพื่อ ให้ชีวิตในขั้นต่อๆ ไปมีรากฐานแน่นอน สามารถรุดหน้าโดยมิหยุดยั้งไปสู่ความ เกษมสุขสมบูรณ์นานาประการ

ผมรู้สึกดีในค่ำวันนี้ว่า กำลังพูดอยู่ในท่ามกลางท่านผู้มีเกียรติชั้นนำ ของประเทศ มีท่านข้าราชการชั้นผู้ใหญ่หลายท่าน ท่านนักการคลัง นักการทูต นักการธนาคาร นักการอุตสาหกรรม นักธุรกิจ ผู้มีสติปัญญาและความสามารถ จะบันดาลให้สิ่งต่างๆ เป็นไปโดยดีหรือร้ายได้ทั้งนั้น จึงใคร่จะขอเรียนฝาก เป็นข้อคิดว่า บ้านเมืองของเรานี้อันเป็นที่รักของเรา ท่านจะบันดาลให้เป็น อย่างไรแน่ในด้านเศรษฐกิจ

ท่านจะให้ประชาราษฎรสามารถประกอบสัมมาชีวะโดยสุจริต หรือท่าน จะให้บ้านเมืองเราเหมือนป่าไม้ที่มีกาฝากรุงรัง ไม่ทำประโยชน์อะไร มีแต่ทำ ความเสื่อมโทรมให้แก่พฤกษชาติ ?

ท่านจะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนใหญ่ของประชาชน อำนวยให้ซื้อของใช้ ด้วยราคาถูกและคุณภาพดี หรือท่านจะเห็นแก่ประโยชน์ของพ่อค้าคนกลาง โดยบันดาลให้มีเอกสิทธิในการผลิต ในการจำหน่ายโดยราคาสูง คุณภาพต่ำ ?

ท่านจะส่งเสริมการค้าเฉพาะอย่างยิ่งการค้าขาออก ด้วยวิธีแข่งขัน โดยประหยัดต้นทุน โดยวิธีตั้งสมาคมพ่อค้าเพื่อควบคุมคุณภาพและการปฏิบัติ ตามสัญญา หรือท่านจะใช้ชื่อการส่งเสริมเป็นเครื่องกำบังการสร้างเอกสิทธิ การตัดทอนกั้นสกัดสินค้าเข้า และการรวมกลุ่มชนิดที่ทำให้ราคาสินค้าสูง สำหรับผู้ซื้อ แต่รายได้ต่ำสำหรับผู้ผลิต ?

ท่านจะพิจารณาดุลย์การค้าของประเทศเราในส่วนรวม (ทำนอง เดียวกันกับที่ธนาคารพาณิชย์ต่างหักบัญชีกันทุกวันเป็นส่วนรวม) หรือจะ พิจารณาดุลย์การค้าในวงแคบ ประเทศต่อประเทศ ? (เชื่อว่า ไม่มีธนาคารใด จะพยายามดำเนินการเพื่อหักบัญชีให้สมดุลย์กับธนาคารอื่นแต่ละธนาคาร พอดิบพอดีทุกวัน เพราะขืนทำเช่นนั้นกิจการธนาคารต้องเรียวลงแน่)

ท่านจะพยายามให้กิจการธนาคารของไทยดำเนินการก้าวหน้าไปอย่าง มีระเบียบ โดยมีการควบคุมตาม

พฤตินัยโดยสมาคมธนาคาร และควบคุมตามนิตินัย และความชอบธรรม โดย รัฐบาล หรือจะพยายามให้นายธนาคารพาณิชย์สามารถยับยั้ง ขัดขวาง ดื้อดึง และบางกรณีกลับควบคุมธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงการคลัง ?

ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่สำคัญ ผู้ใดได้รับโปรดเกล้า ฯ ให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว ไม่พินิจพิจารณาปัญหาเหล่านี้อย่าง เนืองนิจ ผู้นั้นจะสามารถปฏิบัติหน้าที่สนองพระเดชพระคุณท่านย่อมหามิได้

ท่านผู้มีเกียรติที่รับเชิญมาเป็นแขกในค่ำวันนี้ ผมขอเชิญชวนท่าน ยกแก้วขึ้นเพื่อความเจริญรุ่งเรืองแห่งสมาคมธนาคารไทย.

ADDRESS

AT THE ANNUAL DINNER OF THE THAI BANKERS ASSOCIATION 8th February 1961

Mr. Chairman, Ladies & Gentlemen

Once again I have been entrusted with the pleasant task of speaking on behalf of the guests in order to express our appreciation for the hospitality of the Thai Bankers Association. Our hosts have provided us with this opportunity of meeting and talking to bankers and other guests, of enjoying delicious food and drink of highest quality, an opportunity not normally available to those outside the honourable company of bankers.

I myself will take this opportunity to blow my own trumpet. Few mortals can claim that they do lend to bankers, instead of borrowing from them. When I received the royal appointment to the governorship of the Central Bank, I was in fact put in a position to lend to bankers. In 1960, fiscal and budgetary wisdom made it possible for the Bank of Thailand to put more than 2,000 million baht additional money at the disposal of the banking system for the benefit of production, trade and general economic welfare of the people. The Bank has supplied these funds in three ways: (a) straight loans to commercial banks upon deposit of Government bonds as collateral, (b) rediscount of export bills and (c) purchase of foreign exchange through the Exchange Equalization Fund. This sum of 2,000 million baht is a record for Thailand. The rate of interest for loans is only 8% per annum, and the rediscount interest is merely 5%. It is understood that this operation of the Bank has played an important part in the generally recognized progress of our economy.

The Bank expects to continue channelling more funds to the banking system: indeed, to increase their flow in subsequent years. In order to do this, the important thing to watch is the fiscal and budgetary policies, as well as the general soundness and equity in economic administration.

When I speak of the cordial relationship between the Central Bank and commercial banks, I need not confine my boast to these financial operations. There are indeed other activities of which we could justly be proud - simplification of exchange control procedure, improvement in the transfer of money between the provinces, the new Commercial Bank Bill, the continuing and frequent consultations between officers of commercial banks and the Central Bank, etc. However, I shall ask you to bear with me only on this statement. Whatever is good and fair and profitable to commercial banks, the Bank of Thailand will endeavour to bring about and constantly to improve upon.

Our country is at present on the threshold of economic development. Each step is fraught with uncertainties: it could lead to spectacular success or it could take us to utter failure. As a young maiden about to join her nuptial partner would pause and feel full of apprehension, so we should pause at this early stage and make our wish for the best, for the real firm basis of our unchecked progress towards happiness and prosperity.

I fully realise that tonight I have the honour of addressing a most distinguished audience consisting of high officials, financial specialists, diplomats, bankers, industrialists and business leaders, all of whom being endowed with talent and ability, with great influence over important affairs of state. I therefore would beg all of us to pause a little and ask ourselves what kind of economy we wish to see in this country of ours.

Do we wish everyone of our citizens to pull his weight earnestly and honestly, or shall we tolerate seeing our country wither away as a jungle of trees sucked dry by parasites?

Do we wish for the common good of our citizens, to enable them to enjoy the good things of life at low cost in return for good quality, or do we wish to see monopolistic producers and traders prosper by offering low quality in exchange for high price?

Do we wish to promote trade, let us say export trade, by competing through low cost, by forming traders associations which should control quality and adherence to terms of contracts on the part of their members, or are we going to promote privileges, prohibitions, protections, and groupings of the kind that inevitably result in high prices for consumers, and low incomes for producers?

Are we going to try to balance our trade on a multilateral basis, or are we taking a narrower view of trying to balance trade with each country? (As bankers, we should know better that we hardly can afford to keep our clearing transactions exactly in balance with each bank.)

Do we wish to see our banking system advance in an orderly manner, subject to mutual understanding through a Bankers Association, and subject to lawful and wise supervision by the Government, or do we wish to see banking anarchy whereby each banker can delay, debar, defy and even direct actions of the Central Bank and the Ministry of Finance?

May I finally suggest, ladies and gentlemen, that these pertinent questions need to be constantly put by a man who, by Royal Proclamation, is thrust into the governorship of the Bank of Thailand, lest he fail to perform his duty manfully and conscientiously? I therefore need no apology for these questions, and hope that they have by no means diminished your enjoyment of the excellent feast provided by our hosts.

Ladies and Gentlemen, I beg you to join me in raising your glass for the prosperity of the Thai Bankers Association and its members.